

Trull de Sallés

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector central del terme municipal. Parròquia de Sant Cugat del Racó.
Emplaçament	A Navàs prendre la carretera cap a Sant Cugat del Racó. Allà seguir 300 m i camí a ponent (esquerra) 200 m fins Sallés.
Alçada:	546
Coordenades:	
Latitud:	41.90078
Longitud:	1.80898
UTM Est (X):	401209
UTM Nord (Y):	4639446

Classificació

Número de fitxa	08141 - 343
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVI-XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 52.EA (masia de Sallés). Nivell 3. Parcial. Nivell 4. Ambiental / Nivell 6. AEA Pla Especial Urbanístic del Catàleg de Masies i Cases rurals en Sòl no urbanitzable de Navàs, aprovat el 2012, amb el núm. 59.
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08140A008000080000II

Fitxes associades:

[Sallés](#)

Autoria de la fitxa

Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la fitxa:

dl., 28/06/2021 - 13:21

Descripció

Vestigis d'un trull i premsa d'oli excavats a la roca que es troben aïllats, uns 100 m al nord de la masia de Sallés, i que constitueixen un magnífic exemple que ens il·lustra sobre el sistema tradicional d'elaborar l'oli. És interessant perquè, si bé coneixem nombrosos exemples de tines aïllades enmig dels camps, que són de tradició medieval, és molt menys freqüent trobar un trull tan separat de les instal·lacions principals de la masia, i deu tractar-se d'un element força antic, tot i que és difícil precisar-ne una datació.

A l'indret hi trobem una codina de superfície irregular on, a l'extrem sud hi ha els diversos rebaixos fets a la roca natural. Un correspon a la base del molí d'oli o trull, que és on tenia lloc pròpiament el procés de mòlta de les olives. És format per un corredor circular extern que té a la part central la base del trull o solera, de superfície corba. Aquí és on girava el característic corró de forma cònica, activat per un animal que donava voltes pel corredor extern. Aquest corredor té una obertura per poder entrar i sortir l'animal, així com un forat amb un encaix quadrat.

Una mica més a ponent hi ha un encaix rectangular on anava fermada la premsa. Al darrera hi trobem un dipòsit rectangular també foradat a la roca, per bé que modernament s'ha n'han reforçat les vores amb totxo. Entre la premsa i el dipòsit hi ha una regata que, tal vegada, comunicava aquests dos elements. Per facilitar l'accés a la part alta de la codina hi ha esculpits uns graons que formen una petita escala.

Història

No coneixem notícies documentals antigues de la masia de Sallés, que podria tenir un origen medieval. Segons les inscripcions conservades, el cos principal és obra dels segles XVII i XVIII. A principis del segle XIX la part alta de la masia va ser objecte d'una reforma que es pot emmarcar dins l'estètica modernista, en consonància amb els dos pavellons auxiliars que es devien aixecar en aquest mateix moment. És un tipus de construcció de qualitat i que devia proporcionar unes instal·lacions agropecuàries modernes per al seu temps.

En el nomenclàtor de masies de la província de Barcelona dels anys 1861-1862 apareix anomenada com a "Sellés". Hi consta que és una "alquería (casa de labor)", que estava situada a 4 km del nucli de l'ajuntament de Castelladral. Tenia 1 edifici habitat constantment i tenia dos pisos.

Bibliografia

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 52.EA

